

CAMP

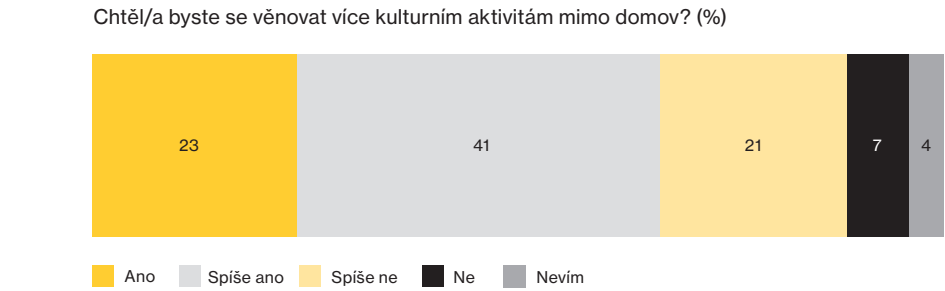
Pře(d)stav si Prahu
kulturní

1. Výzvy

1.1. Nedoceněný kulturní kapitál

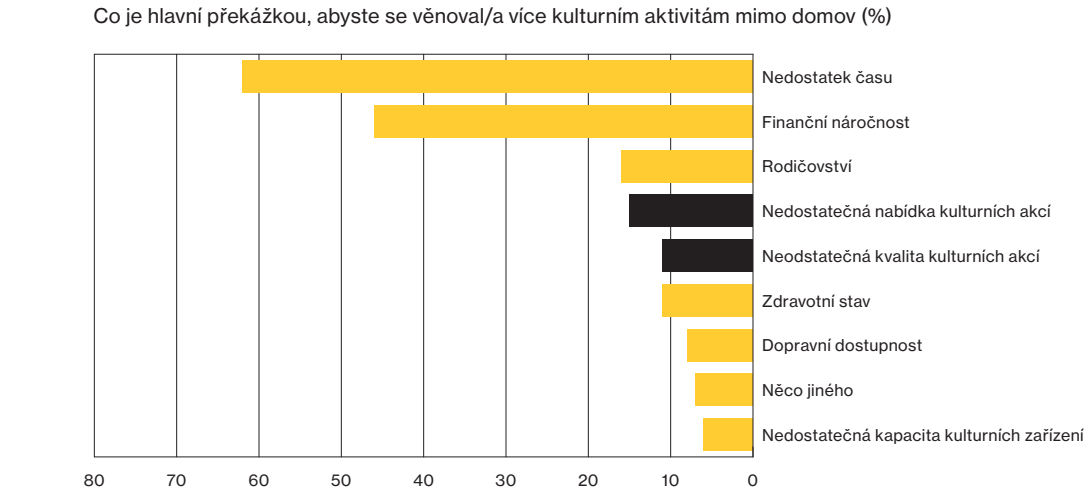
Praha v rámci celé ČR disponuje mimořádnou veřejnou vybaveností v oblasti kultury, její kulturní kapitál však stále není naplno zužitkován. Praha málo reflektuje význam kulturních a kreativních odvětví (KKO) pro rozvoj a ekonomiku města, ve srovnání se zahraničím chybí cílené nástroje podpory podnikání v KKO stejně jako nefinanční nástroje rozvoje kultury, jakými jsou podpora tvorby kulturních klastrů nebo dočasné využití městského majetku. Chybí systematická práce s celoměstskými daty za kulturní a kreativní odvětví a mapování jejich potřeb. Bez regenerace obsahu, integrace nových trendů a talentů může Praha ve srovnání s jinými evropskými metropolemi ztrácet svůj kulturní a kreativní kapitál, a tím i konkurenceschopnost.

Obr. 1: Zájem obyvatel Prahy o kulturní aktivity mimo domov

Zdroj: Sociologické šetření IPR Praha, 2017

Obr. 2: Hlavní překážky návštěvnosti kulturních aktivit mimo domov

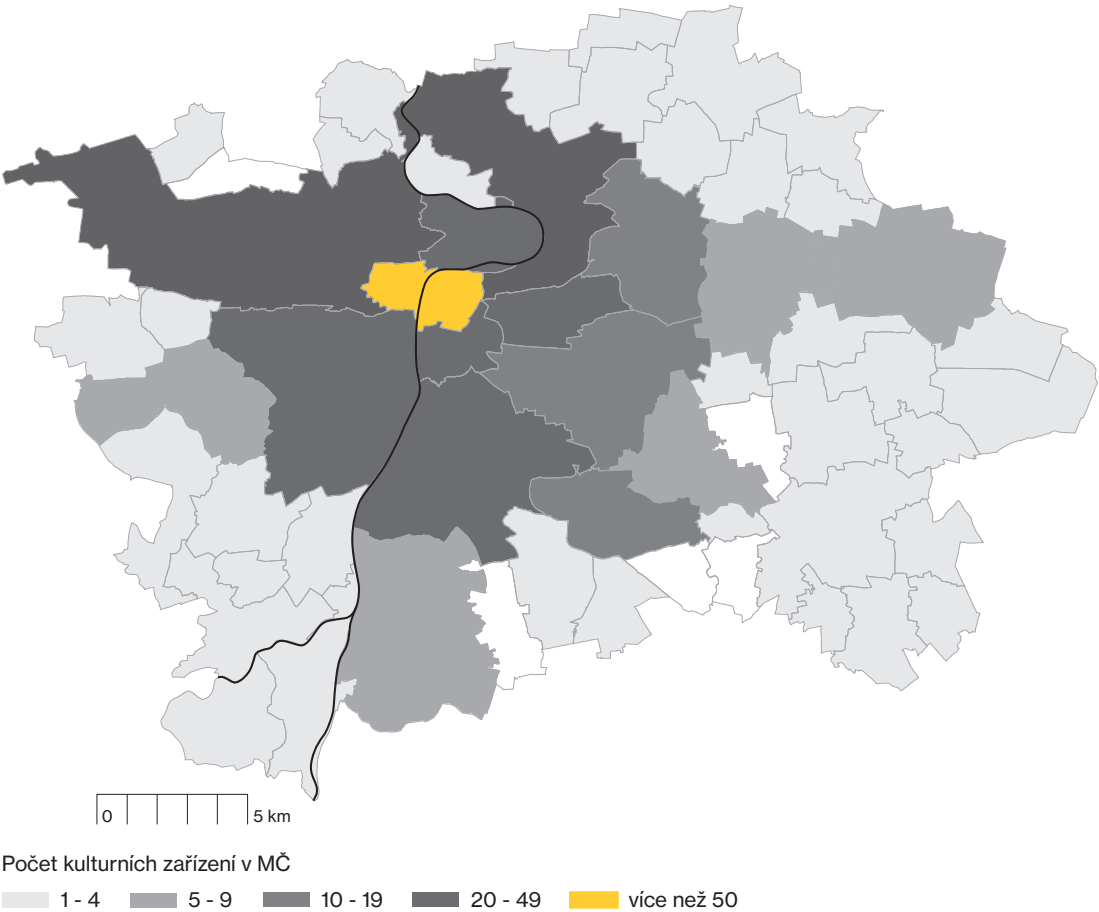
Zdroj: Sociologické šetření IPR Praha, 2017

Obr. 3: Financování kultury ve vybraných evropských městech

	Počet obyvatel	Kultura v rozpočtu města	Celkové výdaje na kulturu	Výdaje na 1 obyv. ročně	Parita kupní síly
Berlín	3 421 829	2,1 % (20 mld.)	41 850 7415	122	122
Vídeň	1 797 337	cca 1,9 % (12 mld.)	247 897 045	138	131
Varšava	1 735 442	cca 3,7 % (3,33 mld.)	111 000 000	64	119
Praha	1 262 612	2,3 % (2,8 mld.)	47 526 881	38	60
Helsinky	599 676	cca 2,1 % (5,223 mld.)	108 750 000	181	151,2
Drážďany	536 308	cca5,4 % (1,3 mld.)	71 258 367	133	133
Bratislava	414 391	cca 1,4 % (275,8 mld.)	4 100 000	10	15

Zdroj: Ekonomická udržitelnost města: analýza ekonomických dopadů Strategického plánu hl. m. Prahy, IPR Praha, 2016

Obr. 4: Počet kulturních zařízení v městských částech v roce 2015

Zdroj: Územně analytické podklady, IPR Praha, 2016

Obr. 5: Vývoj grantové podpory hl. m. Prahy v jednotlivých oborech

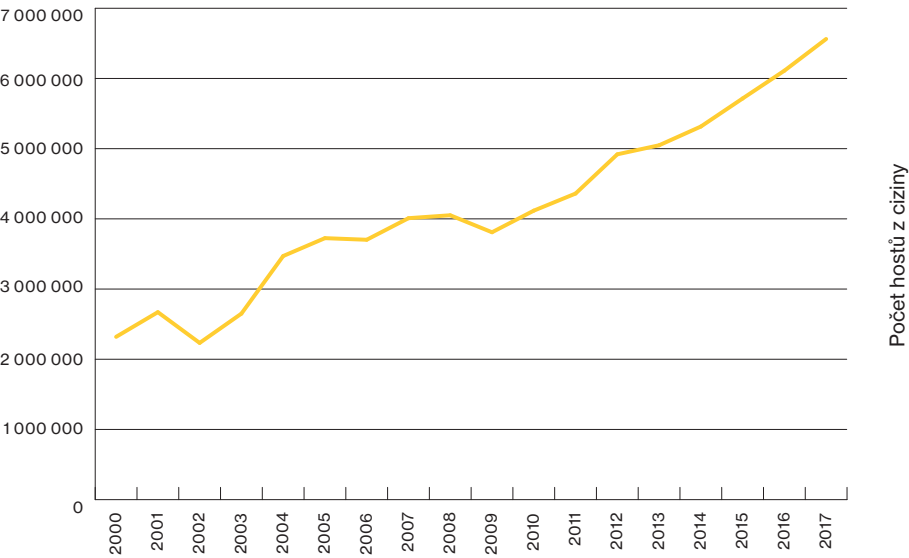
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Divadlo	122 118 000	12 6134 000	137 447 827	107 614 000	110 801 000	105 473 000	92124000	122 480 000	128 225 000	131 490 000
Tanec	8 935 000	9 010 000	10 536 581	19 659 000	20 750 000	19 633 000	18 455 000	23 505 000	24 075 000	25 720 000
Hudba	37 855 000	15 857 000	19 934 095	34 940 000	37 280 000	36 219 000	34 195 000	60 410 000	56 685 000	52 985 000
Výtvarné umění	14 790 000	11 615 000	18 550 568	23 136 000	13 020 000	16 126 000	15 655 000	23 206 000	21 620 000	22 650 000
Literatura a knihovny	2 130 000	2 605 000	1 254 540	2 135 000	3 815 000	4 398 000	4 195 000	5 008 000	6 575 000	7 495 000
Film	1 075 000	3 141 000	2 515 000	5 093 000	4 675 000	4 560 000	4 062 000	6 480 000	8 300 000	9 940 000
Ostatní	1 435 000	15 200 000	34 252 106	28 581 000	40 790 000	37 670 000	37 535 000	47 501 000	53 050 000	54 510 000
Celkem	188 338 000	183 562 000	224 490 717	221 158 000	231 131 000	224 079 000	206 221 000	288 590 000	298 530 000	304 790 000
Celkem 2006–2015								2 370 889 717 Kč		

Zdroj: Kultura a umění v Praze, MHMP, 2017

1.2. Masový turismus

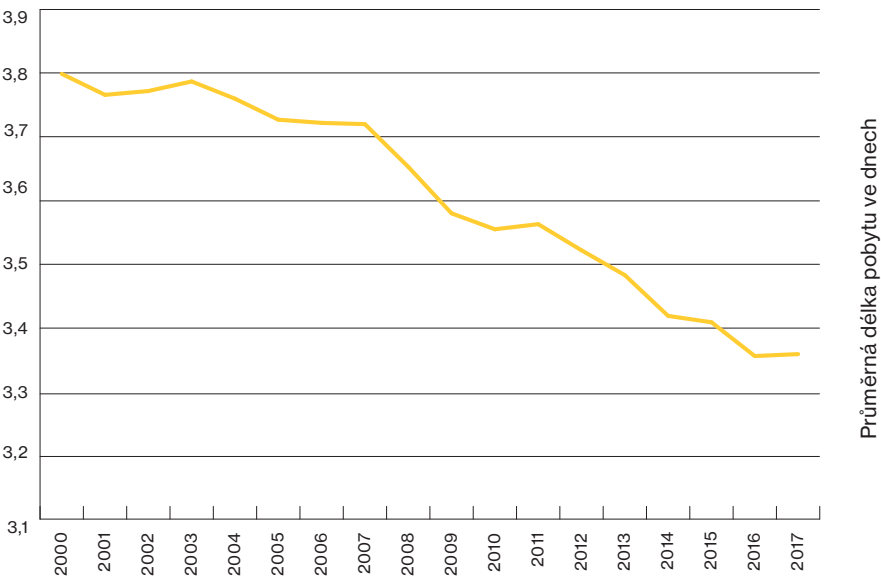
Praha se dlouhodobě profiluje jako město kulturního dědictví, zapomíná však, že je také městem autentické živé středoevropské kultury a marní tak příležitosti, které jí propojení tradice a živého kulturního kapitálu nabízí. Kulturní turismus, který tvoří významný podíl turistického ruchu v Praze, se dlouhodobě omezuje převážně na zděděné hodnoty (památky), přehlíží nebo nedokáže využít současnou živou autentickou kulturu svých obyvatel, potenciál svých institucí a nerozvíjí celkovou atmosféru města. Důsledkem tohoto přístupu je, že Praha v očích turistů sice je okouzlejícím městem, ale současně je „skanzenem“, muzeem pod širým nebem, kam stačí zajet jednou za život. Ačkoliv dochází ke zvyšování počtu návštěvníků Prahy, turisté zde tráví stále méně času – Praha se pro ně stává pouhou zastávkou na cestě po okolních metropolích. Jejich zájem o město se navíc soustředí převážně do historického jádra – zahlcení centra města turistickým ruchem pak nevyhnutelně vede k degradaci komunitního života jeho stálých obyvatel.

Obr. 6: Počet hostů (nerezidentů) v Praze v letech 2000 až 2017

Zdroj: IPR Praha na základě dat ČSÚ, 2017

Obr. 7: Průměrná délka pobytu turistů v Praze (uvedeno ve dnech) v letech 2000 až 2017

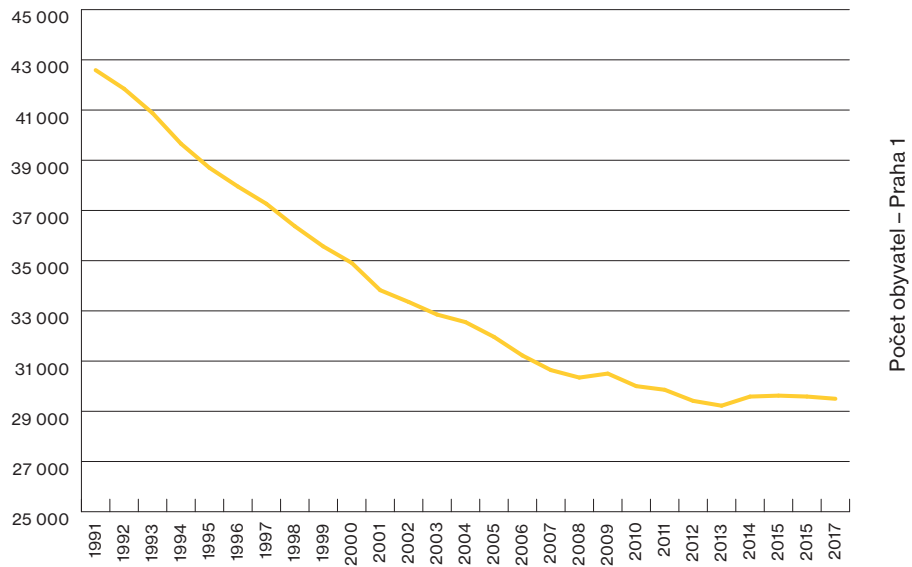
Zdroj: IPR Praha na základě dat ČSÚ, 2017

Obr. 8: Pohyb turistů odhadnutý na základě všech fotografií z Flickr vyfocených v rozmezí ledna 2015 až září 2017 a geolokovaných do Prahy (síla linky odpovídá intenzitě průchodu danou lokalitou)

Zdroj: IPR Praha, 2018

Obr. 9: Počet obyvatel Prahy 1 mezi lety 1991 až 2017

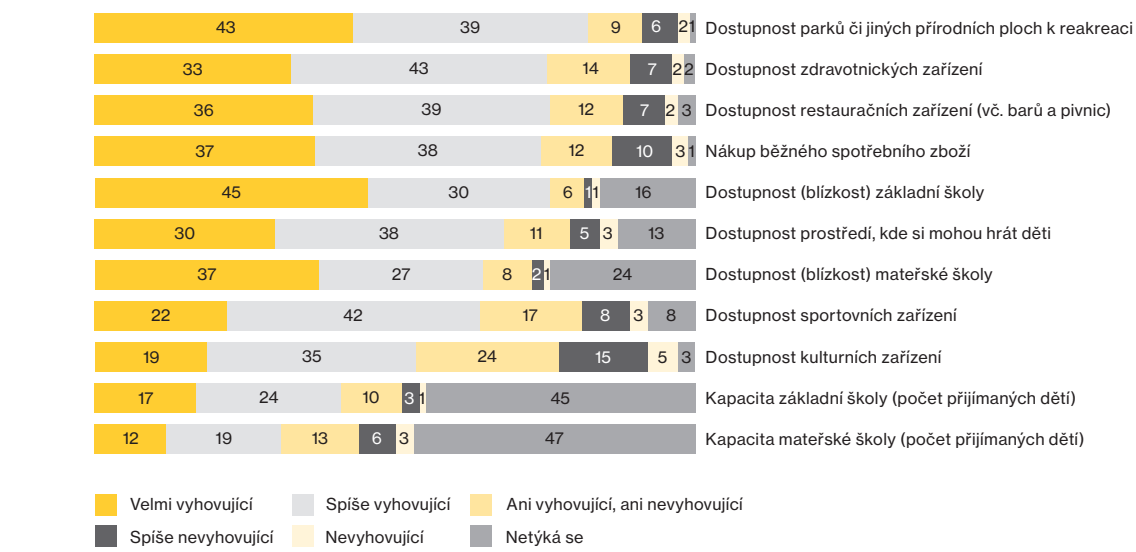

Zdroj: IPR Praha na základě dat ČSÚ, 2017

1.3. Překážky komunitního života

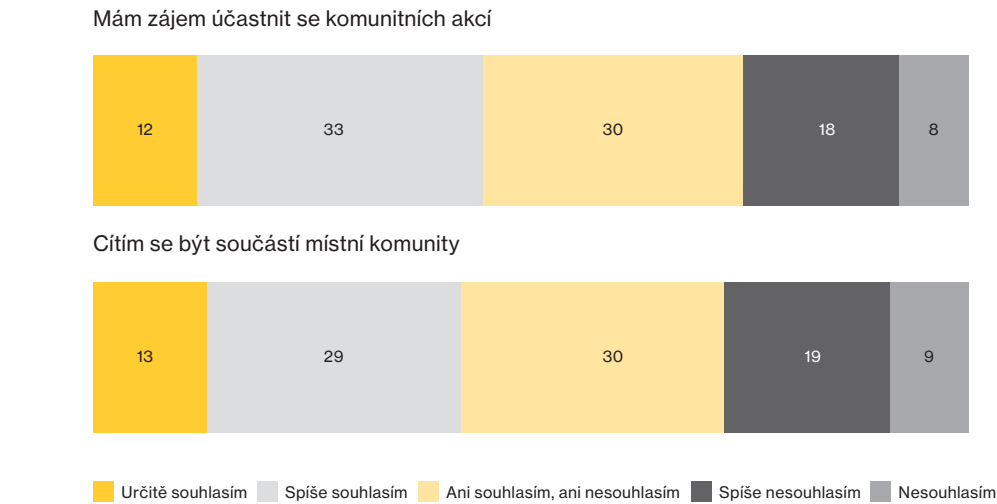
Praha je celkově bohatá na kulturní život, ale veškerou pozornost soustřeďuje do svého středu. Vně kompaktního města (zejména na sídlištích) je nabídka kulturního a volnočasového vyžití obecně slabá. Stávající infrastruktura je často zanedbaná či nefunkční, nabídka služeb je méně kvalitní a nedostačující. Rozvoj kulturně-komunitního života je tak obtížnější. Spolupráce městských částí s občanskými iniciativami, které rozvíjejí kulturně-komunitní život v jednotlivých lokalitách, je často nedostatečná. Projekty s výhradně lokální (komunitní) působností nenalézají v grantovém systému hl. m. Prahy dostatečnou oporu. Město současně klade realizátorům komunitně-kreativních aktivit ve veřejném prostoru překážky v podobě komplikovaných a zdlouhavých povolovacích procesů. Administrativa města v procesu povolování systematicky nerozlišuje, zda jde o ne/komerční, ne/lokální, ne/komunitní aktivitu, jaký je cíl akce, typ pořadatele apod.

Obr. 10: Úroveň vybavenosti v lokalitě (%)

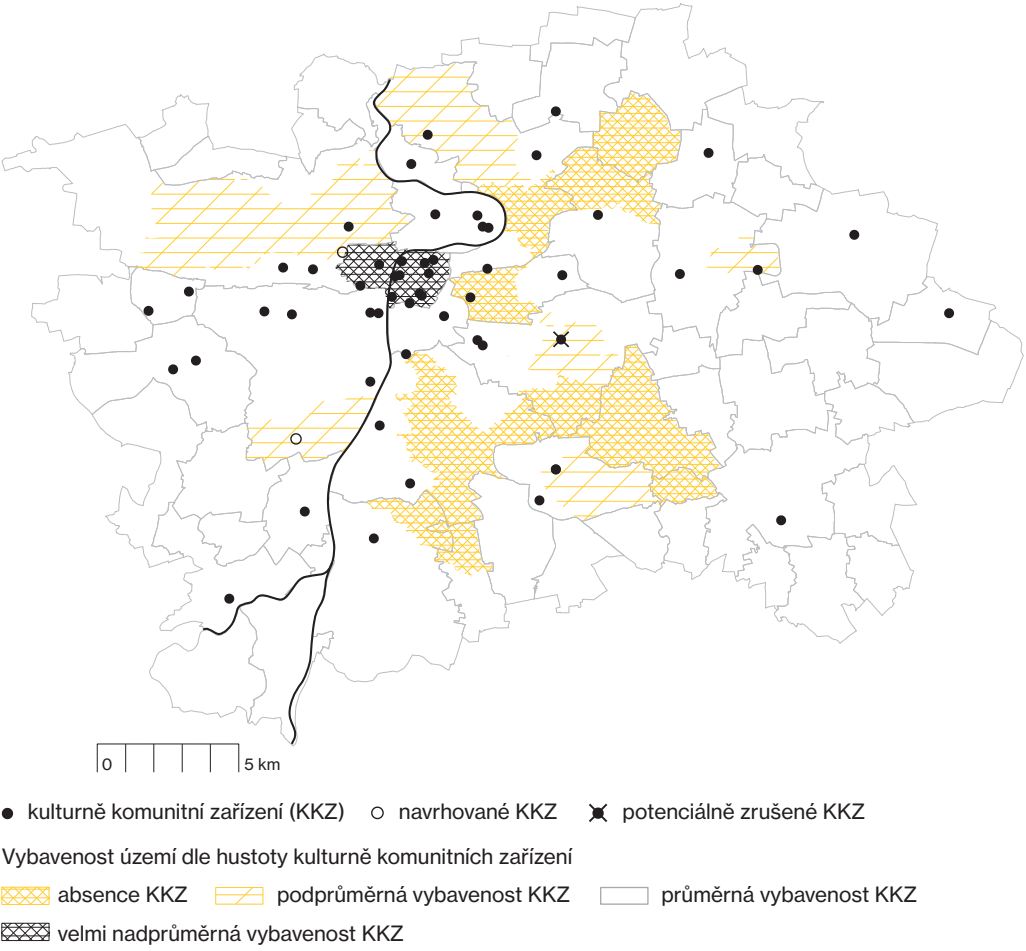
Zdroj: Sociologické šetření IPR Praha, 2017

Obr. 11: Vztah obyvatel Prahy ke komunitním akcím a komunitě

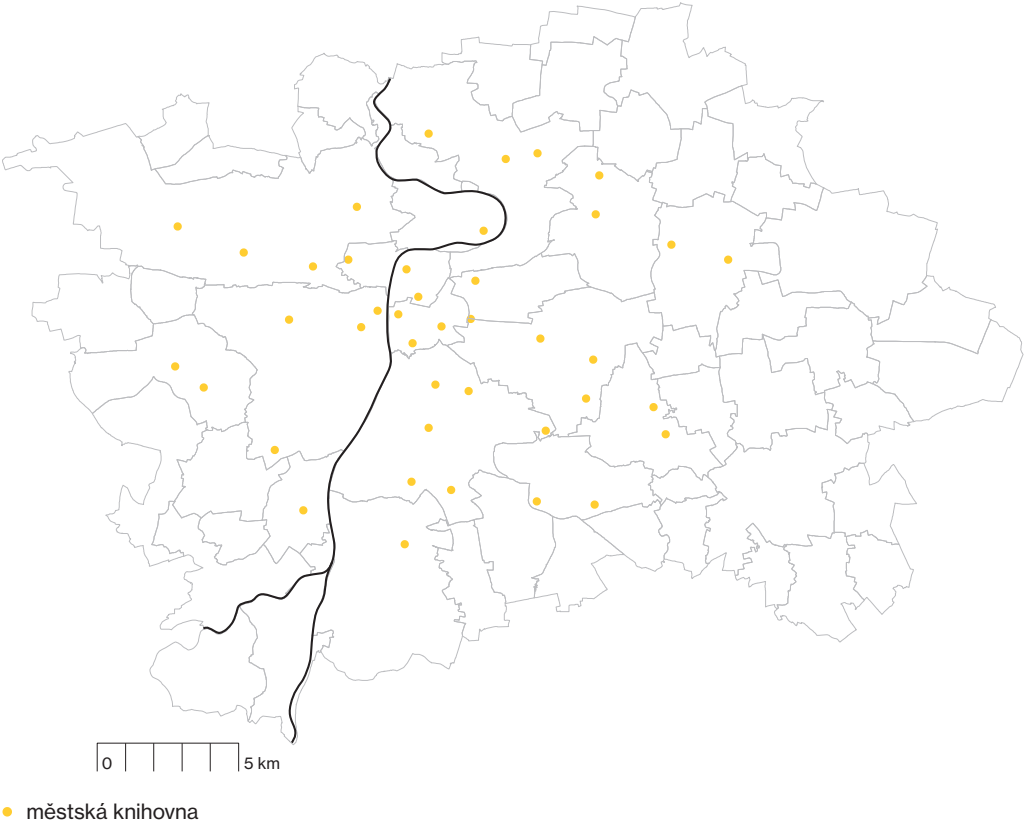
Zdroj: Sociologické šetření IPR Praha, 2017

Obr. 12: Analýza vybavenosti budovami kulturně komunitních zařízení v Praze v roce 2014
vztahované k odhadnutému počtu obyvatel v roce 2020

Zdroj: IPR Praha, 2016

Obr. 13: Rozmístění poboček Městské knihovny v Praze

Zdroj: IPR Praha, 2016

2. Vize

2.1. Nedoceněný kulturní kapitál

Praha bude rozvíjet dva nejsilnější aspekty své kulturnosti – kulturu jako produkt a kulturu jako duchovní klima města. Současné umění harmonicky podpoří unikátní integritu a autenticitu města. Praha bude reagovat na požadavky kulturních institucí a kulturně-kreativních odvětví a systémově podporovat konkurenceschopnost pražských kulturních aktérů při respektu k nově vznikajícím organizacím a trendům v oblasti živého umění. Praha se zařadí mezi evropské kulturní leadery, kteří podporují rozvoj inovativních forem živého umění a výrazné umělecké počiny mezinárodního významu.

2.2. Masový turismus

Silná marketingová značka hl. m. Prahy, která dosud čerpá zejména ze zápisu historického jádra města na prestižní Seznam světového dědictví UNESCO, dostane nový obsah reflektující nejen kulturní historii, ale i současné aktivity pražské umělecké scény v mezinárodním měřítku. Koncepční podpora a ustavení tematických kulturních klastrů (čtvrtí) odstraní jednostrannost turistické nabídky v centru města. Praha bude zapojovat současnou živou kulturu do standardních komunikačních nástrojů a mezinárodní prezentace města na místo jednosměrné komunikace o fenoménu světového historického dědictví. Vznikne nová, dobře čitelná a komunikující kulturní tvář města, díky které se budou turisté do Prahy opakovaně vracet. Realizovaná opatření se však nezaměří pouze na maximalizaci benefitů cestovního ruchu, ale rovněž na kompenzaci negativních externalit, které vznikají turistickým přetížením historického jádra.

2.3. Překážky komunitního života

Posilováním místních vazeb a zapojováním obyvatel do tvorby lokalit Praha kontinuálně podpoří kreativní klima metropole. Zajištěním podmínek pro rozvoj místní kultury, rekreačního sportu, trávení volného času a stabilních mezigeneračních vztahů Praha významně podpoří rezidenční spokojenost a identifikaci obyvatel s místem, kde žijí. Zároveň dojde k posílení prevence patologických jevů, posílení sociální soudržnosti a životní úrovně nejen v daných lokalitách, ale i ve městě jako celku. Hlavní město bude podporovat dovybavení kulturně-společenskou infrastrukturou (např. tím, že naplno využije potenciál sítě poboček Městské knihovny v Praze, Domů dětí a mládeže, základních uměleckých škol a základních škol), které vytvoří zázemí pro bohatý komunitní život a zviditelní jedinečnost a atraktivitu lokalit. Posílení místních komunit také významně přispěje k udržení sociální koheze při očekávaném stárnutí populace i zvyšování počtu cizinců. Praha transparentně rozhoduje o využití veřejného prostoru a zároveň zjednodušuje podmínky a pravidla pro kulturní a společenské aktivity, které se zde odehrávají.

3. Realizace

3.1. Nedoceněný kulturní kapitál

3.1.1. Portál kulturní nabídky pro školy

Cílem projektu je zjednodušit orientaci v kulturní nabídce pro školy (učitele, vychovatele), a tím zvýšit její dostupnost pro děti v rámci školní výuky. Dalším efektem je motivace kulturních institucí ke zvyšování kvality nabídky. Bariéry jsou v rámci projektu prověřeny prostřednictvím mapování situace v mateřských, základních a středních školách. Rozvojový potenciál projektu představuje rozšíření uživatelů portálu i na rodiny s dětmi v Praze, včetně cizinců.

Kdo je zodpovědný: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

3.1.2. Kulturní mapa Prahy

Kulturní mapa Prahy nastavuje pravidelné mapování, sběr, vyhodnocení a publikaci statistických dat z oblasti kultury a kulturního prostředí ve městě v souladu s aktuálními mezinárodními trendy. Zhodnocuje potenciál znalostí, které pražské kulturní prostředí kumuluje, a to jak pro koncepční rozvoj města, tak pro zvýšení kvality života jeho obyvatel. Výstupem využitelným pro rozšíření kulturní nabídky jak pro kulturní turisty, tak pro Pražany bude například webový portál prezentující umění ve veřejném prostoru v Praze.

Kdo je zodpovědný: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

3.2. Masový turismus

3.2.1. Art & design district Prague

Projekt Art & design district na území MČ Prahy 1 zviditelní návštěvníkům v historickém jádru Prahy živé současné umění a design. Obohatí kulturní nabídku a její prezentaci v jinak turisticky přetíženém centru města, kde jsou kulturní aktivity překryty nabídkou pro masový turismus. Projekt má velký potenciál vytvořit prototyp kulturní čtvrti, která díky souběžné systémové podpoře shora/zdola a oblibě u veřejnosti bude živým srdcem historického jádra města.

Kdo je zodpovědný: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

3.2.2. Pražské kreativní centrum (PKC)

Pražské kreativní centrum zřízené Magistrátem hl. m. Prahy v prostoru radničních domů na Staroměstském náměstí je živou a tvůrčí laboratoří města, která propojuje aktivní obyvatele, zástupce nevládních organizací a privátního sektoru s reprezentanty veřejného sektoru, aby se společně zamýšleli nad inovativními řešeními pro kreativní město. Kreativní centrum obyvatelům města i jeho návštěvníkům rovněž nabízí alternativu k převažující komercializaci historického jádra.

Kdo je zodpovědný: Odbor hospodaření s majetkem Magistrátu hl. m. Prahy

3.3. Překážky komunitního života

3.3.1. Městská knihovna: kulturně-komunitní centra v lokalitách

Městská knihovna je jedinou institucí zřizovanou městem, která má své pobočky po celé Praze. Cílem projektu je posilování potenciálu poboček Městské knihovny v Praze jako živých míst spolupráce a participace na občanském a kulturním životě komunity. Modernizací technologií výpůjčního procesu se uvolní pracovní kapacity zaměstnanců poboček knihovny, aby se mohli aktivně podílet na rozvoji kulturně-komunitního života v lokalitách.

Kdo je zodpovědný: Městská knihovna v Praze

3.3.2. Koncepce užívání veřejného prostranství pro kulturně-komunitní aktivity

Koncepce se bude zaměřovat na zjednodušení pravidel a zvýšení dostupnosti veřejných prostranství v Praze pro kulturní a komunitní aktivity. Koncepce bude zaměřena na výběr prioritních veřejných prostranství a klíčových kulturních a komunitních projektů podporujících kulturní image města pod expertní supervizí. Cílem je vytvořit transparentní systém správy, který rozlišuje veřejný a soukromý zájem, a jednotnou komunikační platformu.

Kdo je zodpovědný: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Představ si Prahu
kulturní

Rok vydání:
2018

Kurátoři:
Petr Peřinka, Oficina

Odborný koncept:
Tomáš Brabec, Eva Ešnerová, Laura Pavlíková

Supervize:
Adam Švejda

Produkce:
Oficina, Andrea Mirtesová

Realizační tým:
Tomáš Brabec, Eva Ešnerová, Laura Pavlíková,
Vladimír Vojtěch, Petr Peřinka, Eugen Liška,
Benedikt Markel, Matěj Čech, Vojtěch Kuna,
Lukáš Makovský, Petra Horáčková, Barbora Páníková,
Martin Vronský, Josef Kortan

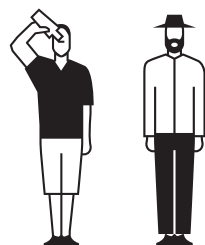
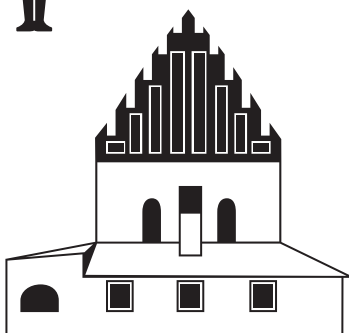
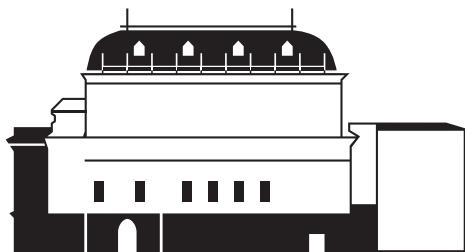
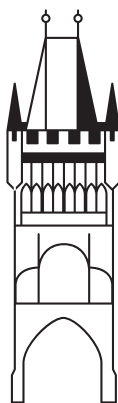
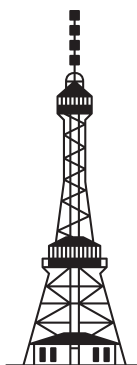
Oficina, Jan Netušil, Jiří Netušil, Markéta Sasinová,
Vít Zemčík, Kateřina Grecová, Lukáš Franěk, Jan Husák,
Matěj Štágl, Jakub Sanitrák, Jan Kokolia, Oskar Helcel,
Martin Netočný, Věra Marešová

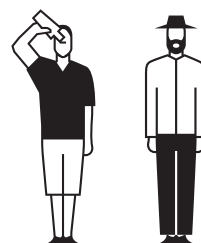
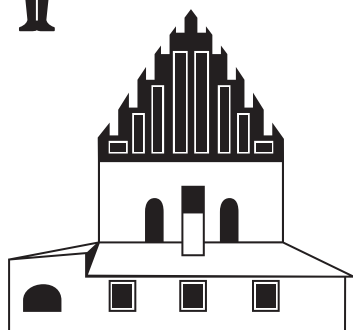
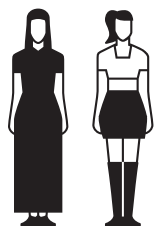
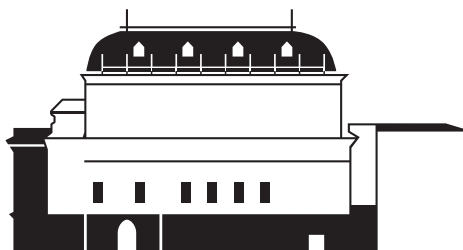
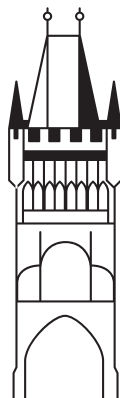
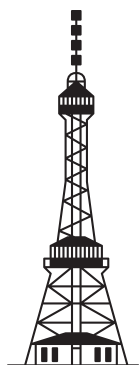
Architektonické řešení:
Atelier SAD, Jaroslav Kučera

AV Instalace:
Oficina, 4Each

Grafické řešení:
Oficina, Anna Divišová

Poděkování:
Ondřej Boháč, Tomáš Lapáček, Štěpán Bártl,
Sekce strategií a politik

Vyšehradská 51, Praha 2
Areál Emauzského kláštera
úterý–neděle, 9.00–21.00
Vstup zdarma

facebook.com/camppraha
www.praha.camp

Centrum architektury
a městského plánování